

Handläggare:
Ingrid Broman, 08-508 29 786

Till
Finansroteln

Remissen om program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022

Svar på remiss från Finansroteln (dnr 171-1526/2016).

Sammanfattning

Koncernledningen vill lyfta att staden redan idag har ett stort antal styrdokument som verksamheterna måste förhålla sig till. Koncernledningen anser att det är av yttersta vikt att begränsa framtagandet av program eftersom mängden dels försvårar styrning och uppföljning av verksamheterna, dels försvårar för verksamheterna att framgångsrikt kunna prioritera och hantera mängden av styrsignaler.

Koncernledningen anser emellertid, tillsammans med bolagen, att programmet som sådant är en bra grund att stå på när det gäller den övergripande inriktningen för stadens arbete kring barns rättigheter och inflytande. Koncernledningen lämnar förslag som syftar till att programmet ska underlätta det fortsatta arbetet i verksamheterna med fokus på minskad detaljstyrning.

Ärendet:

I stadens budget för 2015 anges att ett handlingsprogram för barns rättigheter och inflytande med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) ska utarbetas.

Stadsledningskontorets förslag till program är ett styrdokument som stadens nämnder och bolagsstyrelser ska utgå från när de planerar och följer upp sitt arbete för att bättre nå visionen om Ett Stockholm för alla med fokus på barnets rättigheter och inflytande. Programmet tydliggör inriktningen för arbetet och preciserar ett antal gemensamma fokusområden.

Finansroteln har remitterat "Program för barnets rättigheter i Stockholms stad 2018-2022" till bl.a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till samtliga dotterbolag. Stockholms hem, Bostadsförmedlingen, Micasa Fastigheter, Stockholms Hamnar, Stockholm Vatten och Avfall, Stockholm Parkering, S:t Erik Markutveckling, S:t Erik Livförsäkring och S:t Erik Försäkring har valt att inte svara på remissen. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Underremiss

AB Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

I programmet framgår att implementering av frågorna ska göras i förvaltningarnas och bolagens ordinarie arbete med verksamhetsplanerna. AB Svenska Bostäder vill framhålla vikten av att detta även sker på övergripande nivå i stadens budget och ägardirektiv så att styrning och uppföljning hänger ihop hela vägen. Det är också önskvärt att staden på övergripande nivå arbetar vidare med att analysera vilka verksamheter och bolag som har stor påverkan på respektive fråga, för att kunna ge vägledning och säkerställa att åtgärder vidtas där de gör bäst nytta.

Positivt är också att kommunstyrelsen får ett ansvar för att genomföra introducerande utbildningsinsatser för förtroendevalda, förvaltning- och bolagsledningar samt nyckelpersoner. Det ger en gemensam kunskapsbas som blir värdefull i det fortsatta arbetet (*bilaga 1*).

AB Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Generellt sett står bolaget bakom tankarna i samtliga program och arbetar redan i linje med dessa. Bolaget bedriver CSR-arbete, rapporterar enligt GRI och omfattas dessutom av kravet på hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen, vilket betyder att alla kommande årsredovisningar kommer att innehålla en sk hållbarhetsrapport. Här ingår bl. a. redovisningsområdet Mänskliga rättigheter. När det gäller Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 efterfrågar bolaget emellertid förtydligande i fråga om fokusområde 1. Hur bolaget bygger och förvaltar våra fastigheter kan direkt eller indirekt påverka i princip alla medborgare, såväl barn som vuxna. Bolaget har ett barnperspektiv vid beslut om investeringar och i det dagliga arbetet, men i verksamheten måste *hyresgästernas* åsikter, rättigheter, skyldigheter och inflytande ha en särställning (*bilaga 2*).

Skolfastigheter i Stockholm AB:s (SISAB) remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SISAB har en viktig uppgift i att försöka förstå och vidta åtgärder som bedöms vara för barnets bästa. Bolagets barnperspektiv ska vara integrerat i vårt arbetssätt när det gäller våra fastigheter. Bolagets uppfattning är att trygga och säkra läromiljöer ger goda förutsättningar för verksamheternas värdegrundsarbete. Detta stämmer väl överens med programmets inriktning (*bilaga 3*).

AB Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stokab är ett infrastrukturbolag med huvuduppgift att bygga, hyra ut och underhålla ett passivt konkurrensneutralt fibernät i Stockholmsregionen. Stokabs samtliga affärer är med juridiska personer i Stockholmsregionen. Genom dotterbolaget S:t Erik Kommunikation som ansvarar för stadens kommunikationslösningar ges staden bl. a. möjlighet att utveckla metoder och digitala verktyg med syfte att tillvarata barnens rättigheter och ge dem ökat inflytande i Stockholm stad (*bilaga 4*).

Stockholms Stadsteater AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholms Stadsteater AB föreslår att formuleringen av fokusområde 3 ändras, så att det istället uttrycks på följande vis: 3. *Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina*

åsikter och bli respekterade i detta. Denna alternativa formulering gör tydligt att det är barnet som alltid ska respekteras, men inte självklart dess åsikter. Ett barn kan, likväl som en vuxen, uttrycka åsikter som inte självklart och utan diskussion bör respekteras. Bolaget uppfattar det som att syftet och avsikten med formuleringen är att vara tydlig med att barnet ska respekteras.

Bolaget vill även lämna en synpunkt kring formuleringen av det som kallas Övergripande inriktning. För att undvika missförståndet att Stockholms stad menar att det som formuleras i den övergripande inriktningen redan är de rådande förhållandena föreslår bolaget ett tillägg som tydliggör att det är en vision och/eller strävan som formuleras (*bilaga 5*).

Stockholm Globe Arena Fastigheter AB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:
SGA Fastigheter ställer sig bakom stadsledningskontorets förslag till beslut (*bilaga 6*).

Stockholm Business Region AB:s (SBR) remissvar har i huvudsak följande lydelse:
Jämställdhet, öppenhet och social trygghet är styrkor som Stockholm använder i sin marknadsföring för att attrahera fler företag, besökare, investeringar och nya talanger till regionen. Bolaget ser god barnomsorg och föräldraledighet som exempel på konkurrensfördelar som hos oss är självklarheter, men i andra delar av världen är helt främmande. På det lokala planet arbetar bolaget med att inspirera barn och unga inom entreprenörskap. Bolaget ser ett behov av att entreprenörskap lyfts tidigt i barns utbildning och att det blir en naturlig del för fler än vad som är fallet idag (*bilaga 7*).

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser generellt att det är av yttersta vikt att staden begränsar framtagandet av program eftersom mängden dels försvårar styrning och uppföljning av verksamheterna, dels försvårar för verksamheterna att prioritera och framgångsrikt kunna hantera mängden av styr signaler.

Koncernledningen anser att ett mer framgångsrikt sätt, både utifrån styrnings- som verksamhetsperspektiv, kan vara att utveckla budgeten för Stockholms stad för att få fram de mål och ramar som verksamheterna ska förhålla sig till. Det går att utveckla, förändra, anpassa och uppdatera befintliga program utifrån de nya områden som behöver hanteras. Att program, strategier och riktlinjer hålls korta anser koncernledningen vara en ytterligare framgångsfaktor för att rätt verksamhet/person ska kunna arbeta effektivt med uppdragen och för att frågor på ett bättre sätt ska kunna integreras i ordinarie arbete.

Koncernledningen anser att det är ändamålsenligt att programmet utformats som ett ramverk, som ger varje verksamhet, bolag som nämnd, möjlighet att inom sina respektive verksamhetsområden utforma anpassade aktiviteter.

Koncernledningen ser gärna, för att tillgängliggöra och förtydliga ansvarsfördelning, övergripande arbetssätt samt uppföljningen, är att programmet delas upp i ett program med del 1 och 2 (beskrivning av övergripande utmaningar, inriktning och fokusområden) och en mer specificerad och fristående del 3 (genomförande, ansvar och uppföljning) som snarare utformas som strategi/riktlinjer till programmet. På så vis kan arbetssätt

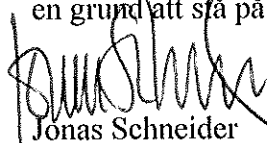
ytterligare specificeras och ansvaret fördelas mer specifikt till de verksamheter som främst kommer i kontakt med barn. Att program, utbildningsmaterial, strategi och riktlinjer hålls korta, konkreta och renodlade anser koncernledningen vara en framgångsfaktor för att rätt person/verksamhet ska nås av rätt information/styrning.

I programmet framgår att implementering av frågorna ska göras i förvaltningarnas och bolagens ordinarie arbete med verksamhetsplanerna. AB Svenska Bostäder vill framhålla vikten av att detta även sker på övergripande nivå i stadens budget och ägardirektiv så att styrning och uppföljning hänger ihop hela vägen. Koncernledningen instämmer i resonemanget och skulle gärna se en tydligare analys av vilka verksamheter och bolag som har stor påverkan, för att kunna ge vägledning och säkerställa att åtgärder vidtas där de gör bäst nytta. Samtidigt välkomnar koncernledningen möjligheten att varje verksamhet har möjlighet att göra egen analys av vilka aktiviteter som är relevanta.

I programmet framgår att "För att barnperspektivet och barnrättsperspektivet ska uppmärksammas innan beslut fattas i ärenden där barn påverkas ska beslutsunderlag, till exempel tjänsteutlåtanden, innehålla en *barnchecklista*". Koncernledningen anser att en checklista kan utgöra ett bra stöd för verksamheterna och om den anpassas för ändamålet, men anser att detaljstyrning av tjänsteutlåtanden eller att checklistor ska ingå i dessa inte är förenlig med den målstyrning staden arbetar utifrån.

I programmet framgår att "Programmet är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska, så långt som möjligt, tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer eller enskilda." Däremot är inte stadens program för upphandling och inköp omnämnt som kompletterande program. Koncernledningen anser att ett förtydligande av hur programmet ska användas då verksamhet riktad till barn upphandlas vore önskvärt.

Koncernledningen anser sammantaget, tillsammans med bolagen, att programmet är en bra grund att stå på när det gäller arbetet med att värna barnets rättigheter. Flera av bolagen inom koncernen omfattas av de nya kraven i årsredovisningslagen som innebär att de bolagens kommande årsredovisningar kommer att innehålla en hållbarhetsrapport där bl. a. redovisningsområdet Mänskliga rättigheter ingår. I detta arbete ger programmet en grund att stå på vad gäller stadens övergripande inriktning.

Jonas Schneider
Vice VD

Bilagor

1. Remissvar AB Svenska Bostäder
2. Remissvar AB Familjebostäder
3. Remissvar Skolfastigheter i Stockholm AB
4. Remissvar AB Stokab
5. Remissvar Stockholms Stadsteater AB
6. Remissvar Stockholm Globe Arena Fastigheter AB
7. Remissvar Stockholm Business Region AB

Dnr: 171-1526/2016
Dnr SB:2017-0154

Stockholm stadshus AB

Remissvar ”Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022”

AB Svenska Bostäder har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på remiss av ”Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022”.

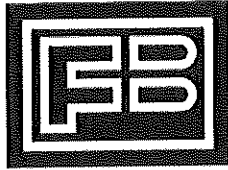
AB Svenska Bostäder ställer sig positiv till programmet och dess innehåll.

I programmet framgår att implementering av frågorna ska göras i förvaltningarnas och bolagens ordinarie arbete med verksamhetsplanerna. AB Svenska Bostäder vill framhålla vikten av att detta även sker på övergripande nivå i stadens budget och ägardirektiv så att styrning och uppföljning hänger ihop hela vägen. Det är också önskvärt att staden på övergripande nivå arbetar vidare med att analysera vilka verksamheter och bolag som har stor påverkan på respektive fråga, för att kunna ge vägledning och säkerställa att åtgärder vidtas där de gör bäst nytta.

Positivt är också att kommunstyrelsen får ett ansvar för att genomföra introducerande utbildningsinsatser för förtroendevalda, förvaltning- och bolagsledning samt nyckelpersoner. Det ger en gemensam kunskapsbas som blir värdefull i det fortsatta arbetet.

AB Svenska Bostäder

Pelle Björklund
VD

Remissvar

*Program för barns rättigheter och inflytande i Stockholms stad,
Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022 och Program för lika rättigheter och
möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022*

Familjebostäder har av Stockholm Stadshus AB inbjudits att lämna synpunkter på Stadsledningskontorets förslag till ovanstående program, som föreslås genomföras inom bolaget.

Bolagets synpunkter

Generellt sett står bolaget bakom tankarna i samtliga program och arbetar redan i linje med dessa. Bolaget bedriver CSR-arbete, rapporterar enligt GRI och omfattas dessutom av kravet på hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen, vilket betyder att alla kommande årsredovisningar kommer att innehålla en s k hållbarhetsrapport. Här ingår bland annat redovisningsområdet Mänskliga rättigheter.

När det gäller Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 efterfrågar bolaget emellertid förtydligande i fråga om fokusområde 1. Hur bolaget bygger och förvaltar våra fastigheter kan direkt eller indirekt påverka i princip alla medborgare, såväl barn som vuxna. Bolaget har ett barnperspektiv vid beslut om investeringar och i det dagliga arbetet, men i verksamheten måste *hyresgästernas* åsikter, rättigheter, skyldigheter och inflytande ha en särställning.

Med vänlig hälsning
AB Familjebostäder

Anette Sand
VD

Skolfastigheter i Stockholm AB

Stockholm, 2017-09-04

Stockholm Stadshus AB

Vår referens: Per Thunman

Er referens: Sara Wallin

Remiss beträffande program för barnets rättigheter och inflyttande i Stockhols stad

Finansroteln har remitterat rubricerat ärende till koncernledningen för Stockholms Stadshus AB, som i sin tur som underremiss tillställt bland andra SISAB ärendet för besvarande.

SISAB:s synpunkter

Förslaget till "Program för barnets rättigheter och inflyttande i Stockholms stad" utgår från FN:s konvention om att barns rättigheter ska förverkligas.

I förslaget lyfts bland annat fram att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn och unga samma chans. Skola och förskola lyfts fram som ett område. SISAB har en viktig uppgift i att försöka förstå och vidta åtgärder som bedöms vara för barnets bästa. Bolagets barnperspektiv ska vara integrerat i vårt arbetssätt när det gäller våra fastigheter. Bolagets uppfattning är att trygga och säkra läromiljöer ger goda förutsättningar för verksamheternas värdegrundarbete. Detta stämmer väl överens med programets inriktning.

Det är positivt att programmet lyfter fram barnens perspektiv. Barn ska ha möjlighet att inkluderas i tänk och utformning av pedagogiska miljöer såväl inom- som utomhus.

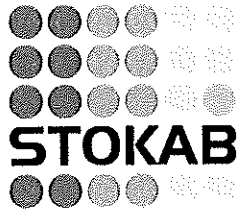
SISAB ställer sig positiva till förslaget "Program för barnets rättigheter och inflyttande i Sockholms stad 2018 – 2022.

Med vänlig hälsning

SISAB, Skolfastigheter i Stockholm AB

Claes Magnusson

VD

Bilaga 4

DNR 1.6-323/2017

Stockholm Stadshus AB
remiss@stadshusab.se

**Yttrande över program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad
2018-2022 (Barnkonvention)**

Barnkonventionen slår fast att barn är individer med egna rättigheter och syftar till att ge alla barn oavsett bakgrund, rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. Förslaget till program syftar till att säkerställa barnens rättigheter och förbättra flickor och pojkars levnadsvillkor. Förslaget vänder sig till alla nämnder och bolagsstyrelser som utifrån sina huvuduppdrag skall införliva programmet i den ordinarie verksamhetsplaneringen.

Stokab är ett infrastrukturbolag med huvuduppgift att bygga, hyra ut och underhålla ett passivt konkurrensneutralt fibernät i Stockholmsregionen. Stokabs samtliga affärer är med juridiska personer i Stockholmsregionen. Genom dotterbolaget S:t Erik Kommunikation som ansvarar för stadens kommunikationslösningar ges staden bland annat möjlighet att utveckla metoder och digitala verktyg med syfte att tillvarata barnens rättigheter och ge dem ökat inflytande i Stockholm stad.

Med vänlig hälsning

AB Stokab

Staffan Ingvarsson
Verkställande direktör

Till

Stockholms Stadshus AB

Remissvar "Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad"
Dnr 171-1526/2016

I det förslag till Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad som är aktuellt för remissvar formuleras ett av programmets tänkta fokusområden som följer:

3. Barn ska ges förutsättningar att uttrycka och få sina åsikter respekterade.

Om det staden eftersträvar uttrycks på detta vis ligger fokus på att barnets åsikter ska bli respekterade, inte på att barnet självt ska respekteras när det uttrycker sina åsikter.

Vi vill därför från Stockholms Stadsteater AB föreslå att formuleringen av fokusområde 3 ändras, så att det istället uttrycks på följande vis:

3. Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter och bli respekterade i detta.

Denna alternativa formulering gör tydligt att det är barnet som alltid ska respekteras, men inte självklart dess åsikter. Ett barn kan, likväl som en vuxen, uttrycka åsikter som inte självklart och utan diskussion bör respekteras. Det skulle t.ex. kunna handla om sexistiska, rasistiska eller homofoba åsikter. Vi uppfattar det som att syftet och avsikten med formuleringen är att vara tydlig med att barnet ska respekteras. Nuvarande formulering riskerar dock att kunna feltolkas både av barn själva och av vuxna som ska omsätta och arbeta med och enligt programmet.

Vi vill även lämna en synpunkt kring formuleringen av det som kallas Övergripande inriktning.

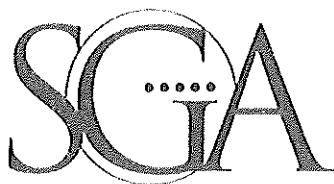
Syftet med att formulera den övergripande inriktningen som ett faktum, i presens, är förstås gott. Men vår uppfattning är att det är viktigt att kontextualisera valet av tempus och ansats. Detta för att undvika missförståndet att Stockholms stad menar att det som formuleras i den övergripande inriktningen redan är de rådande förhållandena.

Ett tillägg som tydliggör att det är en vision och/eller strävan som formuleras, skulle därför vara på sin plats.

Stockholm den 21 augusti 2017

Stockholms Stadsteater AB

Benny Fredriksson, VD

FASTIGHETER Stockholm 2017-08-07

Tjänsteutlåtande

Remiss gällande Program för barnets rättigheter och inflytande

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2004 om ett handlingsprogram för FN:s barnkonvention. Handlingsprogrammet var giltigt till den 31 december 2009.

I budget för 2015 anges att ett handlingsprogram för barns rättigheter och inflytande med utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter ska utarbetas i dialog med barn och unga.

Ärendet

Förslaget till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad utgår från barnkonventionen och syftar till att säkerställa barnets rättigheter och förbättra flickor och pojkars levnadsvillkor.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 godkänns.
2. Stockholm Stadshus AB uppmanas att ge stadens alla bolagsstyrelser i uppdrag att genomföra program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom SGA Fastigheter. Frågan har inte varit uppe i SGA Fastigheters styrelse.

SGA Fastigheters synpunkter och förslag

SGA Fastigheter ställer sig bakom Stadsledningskontorets förslag till beslut.

Mats Viker
Vd

Stockholm

Business Region

Dnr. 1.7-181:10/2017

Handläggare: Magnus Thulin
Tel: 08-508 280 77
E-post: magnus.thulin@stockholm.se

Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 (Barnkonventionen)

Svar på remiss

Stockholm Business Regions förslag till beslut

Stockholm Business Region överlämnar följande tjänsteutlåtande som svar på remiss av program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 (Barnkonventionen).

Ärendet anmäls som kontorsyttrande på styrelsens sammanträde den 5 december 2017.

Olle Zetterberg

Anna Gissler

Ärendet

Stockholms Stadshus AB har till Stockholm Business Region översänt remisserna program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 (Barnkonventionen).

Förslaget till program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad utgår från barnkonventionen och syftar till att säkerställa barnets rättigheter och förbättra flickor och pojkars levnadsvillkor.

Programmet är ett styrdokument för alla stadens nämnder och bolagsstyrelser och ska, så långt som möjligt, tillämpas i uppdrag som staden ger andra organisationer eller enskilda.

Programmet anger inte specifikt vilka nämnder och bolagsstyrelser som ska göra vad. Verksamheterna ska i sin ordinarie planering själva konkretisera vilka aktiviteter de behöver genomföra inom utpekade fokusområden för att nå stadens mål. I programmet framhålls vikten av samverkan mellan aktörer inom olika verksamheter.

Svar på remisserna ska vara Stockholm Stadshus AB tillhanda senast den 4 september 2017.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Invest Stockholm.

Stockholm Business Regions analys och bedömning

Jämställdhet, öppenhet och social trygghet är styrkor som Stockholm använder i sin marknadsföring för att attrahera fler företag, besökare, investeringar och nya talanger till

regionen. Likaså är barns rättigheter och vikten av att Stockholm kan leva upp till att barn har rätt grundförutsättningar för goda levnadsvillkor centralt i Stockholms attraktionsförmåga. Bolaget ser god barnomsorg och föräldraledighet som exempel på konkurrensfördelar som hos oss är självklarheter men i andra delar av världen är helt främmande. Detta är en del av Stockholms DNA vilket måste värnas för att Stockholm ska kunna stå sig i konkurrensen med övriga världen. På det lokala planet arbetar bolaget aktivt med att inspirera barn och unga inom entreprenörskap och nyföretagande. Bolaget ser ett behov av att entreprenörskap lyfts tidigt i barns utbildning och att det blir en naturlig del för fler än vad som är fallet idag. En tidig bekantskap med entreprenörskap tar till vara på barn och ungdomars kreativitet, ökar deras engagemang i och kunskap om samhället och ger dem bättre möjlighet till påverkan av sin egen situation.